

Előfizetés:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Havonként 70 fill.
Egyes szám ára
20 fillér.

ASZÓDI HÍRLAP

Hirdetési díj:

egyhasábas pett-
sor 10 fillér, több-
szörös hirdetésért
jutányosabb.
Nyitlittér: minden
sor 40 fillér.

A galgavölgyi községek közigazgatási, társadalmi és közművelődési hetilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal a Petőfi-nyomdában,
Aszód, Főút 32. szám.

Felelős szerkesztő: DR. GLÜCK ADOLF.

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal. — Hirdetési
díjak előre fizetendők.

Évfordulók.

Azt a pillanatot, melyben végsőt lobban a múlt év kihúnyó mécsese és magasra lángol a keletkezőnek diadalmas fáklyája, ó év új év határát zúgó harangszó jelenti a templomok tornyából — és összekocintott poharak csendülése mulató-társaságokban. Sokan Istenhez emelik lelküket az évforduló percében, legtöbben vidadni jönnek össze az év utolsó estéjén, hogy poharazás közben érje őket az új év első napjának első perce. De ringó harangszó szárnyán ég felé száll a hívő fohásza, vagy gőzölgő puncsos pohár mellé kívánnak boldog újévet egymásnak a mulatók, az érzés egy: a szorongó félelem az ismeretlentől, az elkövetkező napok titkos végzetétől. S végeredményben minden szíven, a mellét verő imádkozóén s a kipirult arcú vidgatóén egy reszketés vonul keresztül: a borzadás az elmulástól, — a haláltól. Az emberi cselekedetek legnagyobb részének az önfentartás vagy a fajfenntartás ösztöne képezi rugóját. S e két megdöbbentő erejű érzés között is az önfentartás vágya az erősebb. Élni, élni mindenekfelett és akárhogy! De ha csak lehet, — boldogan! Az egyes ember elgondolni sem tudja, hogy a virágok nélkül is virulhatnak, az ég néküle is szép lehet, pillangó röpködhet, napfény csilloghat akkor is, mikor ő föléje a törvényben előírt hat lábnyi föld nehezedik soha nem könnyebbülő súlylyal.

Az ember szeret határvégeket rakni útjára, hogy megmérje, mekkora a távolság, melyet áthaladt. Szeret emléknapokat állí-

tani fel, hogy meg megállván egynél-egynél ne fusson el felette olyan visszatartathatatlannal, olyan kérélhetetlenül az idő. Az ember mikor a multon, mint a mögötte kanyargó országuton végigtekint — s kérdőn néz a jövő elé, úgy érzi, mintha vándorútján pihenni állott volna meg. Ezért tette ünneppé egy-egy emlékezetes napját az emberiség vagy egy-egy nemzet életének — ezért üli meg emléknapjait a család, az egyes.

Élni, élni túl, amennyire csak lehet azokon aszúk határokon, melyek közé életét a természet szorította. A halhatatlanság! Örökké élni, régi álma az embernek! Erről beszélnek a népregék, melyekben hetedhét ország ellen indul a királyfi, hogy öregedő apjának csak egy üveggel is hozzon az örök-ifjúság vizeiből, — s az isteneknek, vagy Istennek egyik legnagyobb szerű fölényük a földi emberek felett, hogy halhatatlanok. És megteremtette az ember a lélek halhatatlanságának naiv, de megnyugtató hitét. Mily megható az a gyermekes ragaszkodás az élethez, az el nem muláshoz, melylyel az egyes vallások a túlvilági életet megrajzolják. S mennél primitívebb a vallás, vagyis mennél egyszerűbb lelkek megnyugtatóására van alkotva, annál több a földies elem abban az életben, melyet a lélek — a földi ember lelke — a túlvilági életben élni hivatott. S megrajzolja, megalkotja magának az ember a feltámadás nagyszerű gondolatát. Mily hatalmas, mily fenséges érzés! Feltámadunk! Meg fogunk jelenni ugyanazon alakban, ugyanazon külsővel még a földön, a milyenben onnan a halál hívó szava elszólit.

A mikor a harangok ringása, vagy az óra éjféle kongása arra figyelmeztet ajtatosat és mulatót, hívőt és istentagadót, hogy az idők országútján határvégehez ért, határvégehez, mely azt juttatja eszébe, hogy ismét mögötte van egy év — egy év, melyben tett-vett, cselekedett, melyben élt, — előtte van egy új, titokzatos, fellebbenthetetlen fátyol mögött, melyről senki sem tudja, hogy mit rejt méhén, melynek nem tudja, meg fogja-e élni a végét, — és mely minden bizonynyal közelebb viszi őt a legretentőbb titkokhoz, — a sírhoz: reszketés fogja el valamennyit, — s e reszketést, e félelmet fojtja áhítatos zsolozsmába egyik, csengő poharak mámorába a másik.

S míg ekként székszisem a legfinomabb szilveszteri átalag gyöngyöző nedvében is fanyar mellékíz érez, míg zsolozsmák zengésébe, és mulatók dévaj dalába a tudomány szent nevében bele szeretném kiáltani: hiába szenteskedétek, hiába mámortok, hiába szédítitek el magatokat: halhatatlanság nincs! s a halál szavára elpusztultok mind-mind teljesen, nyom nélkül, mindörökké: egyszerre halkan, észrevétlenül reám száll, hatalmába kerít Haeckel monizmusa! S a tudomány szent nevében hirdetem immár: érzem, hiszem, hogy halhatatlanság van! Mi mindnyájan, akik most vagyunk, voltunk örökidőktől fogva, s leszünk örökidőkön keresztül. Az anyag, az erő, a fény, a nap, föld, eső, szélvész — köröttünk minden-minden, s benne mi — csak ugyanaz az — egy. Minden „egy"! Minden csak annak az „egy“-nek valamely más megnyilatkozása! S mi, akik pirinkó

TÁRCA.

Egy kacér hölgyhöz.

Mint a napnak udvara
Önnök is van száz lovagja.
Ugratni, rajtok kacagni
S hhez ért Ön, édesem.

Mutatni forró szerelemet
Derni láncra férfiszívet,
S kacagni a legyőzöttöt
S hhez ért Ön, édesem.

Bosszulatlan ám — ez szabály —
Nem vétkezhet senkisésem.
Ön se lesz tehát kivétel,
Jegyezze meg, édesem.

A sok férfi, bármily mafla,
Rájön egyszer a valóra,
S ott hagyja Önt a faképnél,
Majd meglátja, édesem.

A megszegett fogadalom.

Irta: Mallina Ernő.

Véletlen találkozás segítette elő ismeretségüket. Egyszerre voltak meghiva mindketten Ilona asszony egyik barátjának estélyére. Mintha csak keresték volna egymást, hamar barátságot kötöttek Pálffy Gábor és Szávay Ilona, az elvált asszony.

Pálffy Gábor a zárkózott természetű komoly ember nem tudta, hogy az a kék szemű, szelid mosolygású szép asszony, kivel most kedélyes társalgásba kezd, elvált asszony.

Azt sem tudta, hogy azért vált el az uratól, mert nem találta meg benne mindazt, mit a leánylélek idealismusával benne látott. Midőn látta, mint dőlnek össze az eszményképek, s mint alakul ki belőlük a maga teljes valóságában a férj, kibén meg van ugyan a gyöngédség, forró a csókja s ölelése, de belezökkenve az otthoniasságba és élve emberi szokásainak ép oly köznapiassá vált Ilona előtt, mint más közönséges halandó. A szép asszony kiabrándult és elvált. Szentül megfogadta, hogy soha többé nem fog férjhez menni. Vagyoni körülményei lehetővé tették ezt.

Szavay Ilona sem sejtette, hogy ez a meg-

nyerő külsejű, igazi uriember, kit neki most bemutatott, ugyanaz a Pálffy Gábor, kit néhány év előtt kalandos körülmények között elhagyott a felesége. Pálffy sokáig búsongott az asszonyért, ki most valamelyik külföldi Varieté-színpadon keresi boldogulását — és meggyászolta, mint aki meghalt számára örökre.

Beszélgetni kezdtek, egymás szavai iránt folyton fokozódó érdeklődéssel.

Az örök szépről és az idealismusról társalogtak. A téma nagyon érdekelte a szép asszonyt és Pálffy finom érveléssel igyekezett ezt az érdeklődést fenntartani és fokozni.

Beszélgés közben önkénytelenül is feltámadt lelkükben egy rokon érzés, melyről mindketten tudták, hogy ez az, mely benső barátságra vezet . . .

Midőn az estély után Ilona asszony kocsija tova rohogott, hátra vetve a kocsiipárnán szép fejét, halkan mondotta önmagának: „Kedves, okos ember“ . . .

Pálffy percekig nézett a távozó kocsit után és úgy vélekedett: „Szép és érdekes ez az asszony.“ . . .

A szép asszonnyal való találkozás után Pálffy érezte, mint támad egy új lelkében, melyet betölteni égett a vágytól és kereste az alkalmat, hogy vele ismét találkozassék.

parányok vagyunk az „ember“ létében — mely ismét csak paránya a földön lüktető életnek — csak éljük le boldogan, gondtalanul kérész-életünket! És ne féljünk a sirtól, elmúlástól! Annak a nagy „egy“-nek részei vagyunk! Voltunk örök idők előtt és leszünk örök idők múlva! Halhatatlanok vagyunk!

Dr. Faludi Sándor.

A kormányozható léghajó és repülőgépről.

Irta: DUCKER ÖDÖN gépészmérnök, az aszói kir. javítóintézet igazgatója.

A földi röghöz tapadt embernek sok évszázadra, de talán keletkezéseig visszanyúló régi álma fog nemsokára megvalósulni és felemelkedni a földi röghől az azt körülövedező levegőtengerbe.

A levegő ocean földünket 70—80 km., mások szerint 800 km. magasságban veszi körül, ugyanis ily távolságban észlelték azt, hogy a földünkre hulló csillagok a légkörbe érve tüzet fogtak. Ebben a végtelennel határos oceanban a legnagyobb magasság, amelyet emberi mű elér, 25989 méter volt. Eddig emelkedett egy a belga csillagászok által 1907. évben feleresztett léggömb. Élő ember még nem jutott 10,500 méternél magasabbra, a mely magasságot 1901-ben Berson német léghajós a megfagyás és megfulladás ezer veszélye között érte el. Mily messzire vagyunk még a 800.000-es magasságtól?! A véges embernek nem lehet vágya a végtelent uralni, a melynek fogalmát felfogni is alig képes. Legmerészebb álmaink válnak valóra, ha a lég madaraival versenyre kelhetünk és oly magasságokig vagyunk képesek felemelkedni, a melybe a puska- és ágyugolyó feljutni már nem tudnak. Még néhány évvel ezelőtt komoly tudósaink hideg mosolylyal tértek napirendre a repülés problémája felett és ma különböző rendszerű kormányozható léghajók és repülőgépek szelik át a légtengert. — Az emberiség történetében fordulóponthoz jutottunk, beláthatatlanok és elképzelhetetlenek a következményei a levegő meghódításának; a közlekedés, a gyorsaság, a háborúról eddig birt fogalmaink rövidesen át fognak alakulni. A jövő háborúját nem a száguldó paripák, az ágyú- és puskacsövek, hanem a levegőbe drót nélküli táviróval, fényzórókkal, lidit és ecrasit zórókkal felszerelt repülőgépekkel a magasságba merészkedő vitézek fogják eldönteni. Mindezt nem egy vélet-

len találmány, hanem a csudálatos emberi agyvelő tervszerű munkálkodásának köszönhetjük. A repülés problémájának megoldása nem felfedezés, hanem természetszerű folyamánya a modern technikai tudományok legutolsó vívmányainak. A hőerőtan és gázok statikai és dinamikai törvényei eredményeinek levezetésével, a robbanó motorok, majd pedig az anyagtechnológia haladása révén az automobil motorokhoz jutottunk, ezektől pedig már csak egy lépés választ el a léghajók kormányozhatóvá, a repülőgépek hajthatóvá tételéhez szükséges motoroktól. E lap hasábjain nem lehet célozni a modern géptechnika egyik ékességét képező motorok előállításának és szerkezetének tárgyalására, csak röviden óhajtom megvilágítani ezen motoroknak azon tulajdonságait, a melyek az emberiséget szárnyakhoz juttatták és azt, hogy miként veszi a tudomány eme fejlődésének gyakorlati hasznát az emberiség.

Az eddig használatos erőforrású gépeink közül a közismert gőzlokomobilal hasonlítva össze az automobilmotort, azt találjuk, hogy míg az előbbinél 1 lóerő kifejtéshez 125—150 kgr. szerkezeti súly kellett, addig az automobilmotoroknál 1 lóerőre alig 10 kgr. gépszerkezeti súly esik, ezen uton haladva jutunk el oly motorokhoz, a melyek 95—100 kgr. súly mellett 70—80 lóerőt képesek kifejteni, vagyis lóerőnként alig esik 1 kgr. gépszerkezeti súly. Ily motoroknak előállítása azonban csakis a modern technika legújabb vívmányainak tervszerű felhasználása és a legkisebb részletekig ugyanigy átszerkesztett alkatrészeknek segítségével sikerült. Ezen motoroknál az öntöttvas helyét az azzal egyenlő szilárdságú, de súlyra nézve 2 és 1/2-szer könnyebb nickel aluminium foglalja el, egy oly ötvözet, melyet mindössze egy évtizede ismerünk.

A hengerek öntöttacélból, a tengelyek nickel és ezüstacélból, a fogaskerekek cromnickel acélból készülnek, mind oly ötvözetek, a melyek szilárdságra eddigi szerkezeti anyagainkat jóval felülmúlják s így ugyanazon munkabírás mellett, sokkal gyengébbre méretezhetők, minek folytán súlyuk is minimálisra redukálható. A tengelyek a lehető legkisebb surlódást biztosító acélgolyós csapágyakba vannak helyezve, a melyek kenése önműködőleg történik. A régebben oly sok üzemmazarra okot szolgáltatott robbanógázt meggyújtó készülékek kifogástalan pontossággal működnek, de egy-egy kis gyújtókészülék egy mellényzebben elhelyezhető villamosteletet képvisel. A motoripar eme tökéletesedése juttatott el a mai kormányozható léghajók és repülőgépekhez. A modern technika

eme legújabb vívmányait a lelket és testet nemeseítő sport és a gyilkos háborukra való hadikészülődés használja ki, hogy miként, arról egy következő alkalommal fogok beszámolni.

(Folyt. köv.)

Az aszói betegápoló és szegénysegélyző egylet története.

Irta: KLEIN IZSÓ.

Előttünk fekszik e munka kézirat. Szerzője részben szájhagyományokból, nagyrészt pedig az egylet egykoru jegyzőkönyveiből gyűjtötte össze 50 évnek történetét. Megalakulásától kezdve, időrendben ismerteti az egylet beléletében előfordult fontosabb mozzanatokot.

Kétségtelenül nagy és fáradságos munkát végzett. Jegyzőkönyvi följegyzések csak 1879 évtől kezdődőleg álltak rendelkezésére, s így az első 18 év történetét a még életben levő régi tagok elbeszélései alapján alkotta meg.

Művéből megtudjuk, mily számos esetben nyújtott segélyt az egylet felekezeti különbség nélkül, mily sokszor gondoskodott az elhalt szegény egyleti tagok hátramaradt özvegyeiről és árváiról. Megtudjuk, hogy az 50 évvel ezelőtt néhány forintnyi vagyonnal rendelkező egylet mint fejlődött nemes hivatásának tudatában álló s annak anyagi szempontokból is eleget tenni tudó emberbaráti intézményre.

Az egylet megalakulása az 1861. év elején történt. A szájhagyomány szerint beszélgetés során vetődött föl az eszme, hogy szükséges volna egy olyan egyletet alakítani, mely hivatva lesz a betegek ápolásáról, gyógyításáról, a szegények segélyezéséről gondoskodni. Az egylet 1861-ben tényleg meg is alakult. Kezdetben igen csekély anyagi erővel rendelkezett és működése igen szerény keretben mozgott. Néhány év alatt csak mintegy 200—300 forintot tudott összegyűjteni a havi 21 krajcáros járulékokból, melyeket tagjaitól szedett.

Az idők folyamán mindig több és több tagja lett, erkölcsileg és anyagilag megerősödött, úgy hogy az 1890-ik évi közgyűlés egyleti zászló beszerzését határozza el. Nagy ünnepek között szentelik föl a zászlót 1891. év május hó 14-én. Zászlóanyja Hanover Lipótné, az egylet akkori elnökének neje. A letakart zászlóval a piac-térre vonulnak, ahol Schreiber József rabbi és Paulik János ág. ev. lelkész beszélt a zászlóról a leplet leveszik és a szögelhelyezés szertartása következett.

Ilona Pályban csupán az intelligens, finom és előkelő embert látta; egyébre nem gondolt. Szívesen hívta meg őt is legközelebbi fogadó napjára.

„Magával nagyon szeretek társalogni. Magát szeretem legjobban férfi ismerőseim közül,“ mondotta egyszer Pályynak a legtermészetesebb hangon. Az hátásan és forrón kezét csókolt, mert már ekkor a tüzes udvarló szerepét vette át s a meghatározottabb célja volt a szép asszonyt meghódítani és feleségül venni.

Ilona észrevette ezt és természetesnek találta. Tudta, hogy szép, hisz öltöző tükrén kívül már sok férfi ajka is megmondta ezt neki.

Pály szenvedélyes szavai könnyet csaltak szép szeméibe, s ajkai lemondóan suttogták: „nem lehet, nem lehet.“

Pály mindenkor szívesen látott vendég volt házában, de újabb és újabb ostromait Ilona szelid határozottsággal verte vissza. — „Nézzé csak — mondotta — mi jó barátok vagyunk. Maga az én szememben kedves, ideális, férfi, azonban ha a felesége lennék és a család aprólékos gondjai felett kellene magával tárgyalnom, csakhamar — higgye el — kiábrándulnék s ott kellene hagynom, mint első férjemet. Kár volna

a rövid boldogságért a köztünk levő önzetlen barátságot feláldozni. Kár volna családi bajokkal törődnünk. Ebben bízom nem értenők meg egymást.“

Ilona utóbbi szavaira majd könny nem gördült ki Pály szeméből. Elhatározta, hogy ritkábban fogja fölkeresni, mert egészen elmaradni mégsem tudott tőle.

Egy délután kis fiacskájával a hat éves Laci-kával sétált. Éppen az előtt a ház előtt mentek el, melyben Ilona lakott. Önkénytelenül is megállott a kapu előtt s eszébe jutott, hogy egy pár percre fel kellene mennie boldog karácsonyt kívánni — hiszen holnap kezdődnek az ünnepek.

De hová tegye kis fiacskáját. Eh mit, felviszi Laci-kát is, hisz most már ugys mindegy. Lehet, hogy Ilona tud is az ő családi körülményeiről, bár erről nem beszéltek soha.

Lassan haladtak fel a lépcsőkön. Pály magában azt kívánta, bárcsak ne lenne odahaza Ilona, hogy névjegyét leadva elég lenne téve az udvariaságnak. Ilona azonban otthon volt és véletlenül éppen ő maga nyitott ajtót. Pály köszönt és előre-bocsájítva kis fiát szökött: „Bocsáss meg, hogy fiamat is magammal hoztam . . .“

A kis fiú kezét csókolt, Ilonának, a ki felkapta és többször megcsókolta a gyermek egészségétől piros orcáit. Becézgető hangon szökött

hozá és egész viselkedésével elárulta, mennyire örül a fiacskának. Ezalatt alig vette észre a gyermek apját. Midőn az másodsor is bele kezdett szavaiba, feléje fordult s szólt szemrehányó hangon: „Rossz ember! Nem is említette soha, hogy ily édes kis fiacskája van . . . kinek anyára volna szüksége.“ — Ez utóbbi szavakat halkabban mondotta és elpirult.

Pály Gábor szívét e szavak hallatára ki-mondhatatlan édes érzés járta át. Megértette, hogy az ő szökefűrtös kis fiacskája megtörte a szép asszony szíve körül a jeget és megváltoztatta elhatározását.

Midőn ajkai az első édes forró csókban egyesültek, azt hitte, hogy csak álmodik.

Este, midőn mindenfelé kigyúladtak a szeretet fenyőfáin az apró, fényes lángok s a sok-sok gyermek ujjongva szaladt a karácsonyfa, a Jézuska ajándékai felé; ott álltak ők hárman Ilona szalónjában a karácsonyfa körül. Laci-ka örömprevesz nézte a csillogó karácsonyfát és az alatta levő sok ajándékot. Kis szivekéje most érezte talán először az anyai szeretet melegét és boldogan simult uj mamájához.

Tiszteletből készítettelt és helyezett el az egylet szöveget: királyunk Ő Felsége, Hanover Lipótné, Báro Hirsch Mór, Majthényi István orsz. képviselő, Kircsy Vilmos főszolgabíró, Hajnik Endre községi bíró, dr. Dér Endre gyógyszerész, Schreiber József rabbi, Paulik János ev. lelkész, Dr. Herc Ármán és Dr. Hacker István orvosok részére.

A hazafiasság és magyar szellem is otthonra talált az egyletben; 1881-ben elhatározta a közgyűlés, hogy a díjnyugták és beteglátogatási bárcák ezentúl magyar nyelvűek legyenek.

A nemzet nagy halottjának, Kossuth Lajosnak temetésén testületileg képviselteti magát az egylet.

Disztagjai az egyletnek: Majthényi István volt orsz. képvis., Gajary Géza volt orsz. képvis., gróf Ráday Gedeon, domonyi Domony Ödön, báró Fornyai Schossberger Lajos.

Az egylet jelenlegi tisztikara: elnök: Feuermann József, alelnök: Hermann József, pénztárnok: Weiner Dávid, jegyző: Klein Izsák. A választmány tagjai: Löwy Vilmos, Brünauer Albert, Glasner Henrik, Klein Lipót, Békei Lipót, Stirnath Károly és dr. Márkus Miksa.

A mű nemskóra könyvalakban fog megjelenni és tehát alkalma lesz közönségünknek azaz behatóbban megismerkedni.

Megemlítjük még, hogy az egylet választmánya e napokban elhatározta, hogy február 1-én diszkozgyűlést tart, utána pedig az egylet tagjai részére közvacsorát rendez.

Hirek.

— **Pásztorjáték.** A versegi róm. kath. népiskola növendékei a szegény gyermekek javára f. hó 26-án az iskola termében „Jézus született” című karácsonyi pástorjátékot adták elő.

— **Alakuló gyűlés.** Versegen a kath. kör tagjai keresztény fogyasztási szövetséget szándékoznak felállítani, mely célból január 1-én d. u. 4 órakor a kör helyiségében alakuló gyűlést tartanak.

— **Az aszód—szirákai automobil járat** terve ériesítésünk szerint rövid idő múlva megvalósul. Az elmúlt napokban e tárgyban Nógárdkállón értekezlet volt, a melyen az érdekelt községek közül többen vettek részt, a kik a tervnek részvénnytársasági alapon leendő keresztülvitelét határozták el és az útvonalat és menetdíjat is megállapították.

— **Nógrádkálló gyógyfürdőhely.** A f. év tavaszán Nógrádkálló községben egy bővizű gyógyforrásra akadtak, a melynek vizét és iszapját a m. kir. tudomány egyetem I. sz. vegytani intézete megvizsgálta és oly összetételűnek találta, hogy egy nagyobb szabású gyógyfürdő megalapítása a közel jövőben több, mint valószínű. A területet már kibérelte egy nagyobb társaság, a melynek elnöke gróf Wilczek Frigyes hontmegyei főispán.

— **Népszámlálás.** Az 1910 évi VIII. t. cz. elrendelte az általános népszámlálást, mely 1911 évi január hó első 10 napján fog végbemenni. A népszámlálás eredménye az 1910 decz. 31 és 1911 jan. 1 közötti éjfél állapot szerint nyer megállapítást.

— **A pályaudvar kibővítése.** Mindannyiunknak volt már alkalma tapasztalni, milyen szűk az aszódai pályaudvar külső folyosója. Feltűnően érezhető ez különösen szombaton este, mikor a Pesten dolgozó környékbeli munkásnép százával jön haza. Ilyenkor a szűk folyosón valósággal életveszélyes a tolongás és a munkások kapái, ársói és egyéb éles munkaeszközei könnyen végzete, szerencsétlenségnek lehetnek okozói.

A bajon részben az által is lehetne segíteni, ha a folyosót a pályatesttől elválasztó fakorlát lebontatnák. Most a pályatestről csupán egyetlen szűk kis ajtócskán keresztül lehet a folyosóra bejutni; ha a fakorlát lebontatnák, nem lenne az ember kénytelen nagy tolongás közepette várni, míg a szűk kis folyosóajtócskához juthat. A korlát lebontása ellen felhozhatnák, hogy közel van az első u. n. házi vágány. Ez azonban mit sem határoz,

mert hiszen pld. Hatvanban — mely sokkal forgalmasabb állomás, mint az aszódai — szintén közel van a házi vágány és mégis nyitott a folyosó. Vagy ha továbbra is el akarják korlátozni a folyosót a pályatesttől, akkor legalább a folyosót kellene a mostani házi vágányig kiszélesíteni és a korlátot ott felállítani, a házi vágányt pedig kijebb helyezni.

A bajon sürgősen segíteni kell. Felhívjuk erre az irányadó körök figyelmét.

— **Karácsonyi ünnepély az aszódai óvodában.** Az áll. óvodában mint minden évben, úgy ez idén is megtartották a szokásos karácsonyi ünnepélyt. A gyermekek között játékokat és cukorkákat osztottak szét számos vendég és szülő jelenlétében. Adományoztak: az Aszódai takarékpénztár 5 kor. Hitelbank 10 kor. Kereskedelmi bank 10 kor. Beke Gyula ur karácsonyfát, özv. Matheidesz Károlyné egy doboz süteményt. A nemes adakozóknak ez uton is köszönetet mond az óvoda vezetőnöje.

Égészségügy.

Midőn a lefolyt év egészségügyi mérlegét bezárjuk, constatálnunk kell, hogy vidékünknek egyes, országosan fellépett járványos, ragályos betegségek nem kerültek el. Az elmúlt nyáron Aszódon a kanyaró járvány nagy számban lepte el a gyermekeket, úgy hogy alig volt gyermekes-ház, melyet a kör elkerült volna, a tömeges betegedés dacára a halálzási arány a közepesen alul maradt; gyengébb, különben is beteges gyermekek voltak azok, kik a kör áldozataivá lettek.

A november havában fellépett influenza járvány is szűnőfélben van; ha száraz hideg időjárás áll be, e kórral is hamar végeztünk.

Jelenleg Ikladon vannak jó indulatú vörheny betegedési esetek; a járvány terjedésének elfojtása céljából az iskolai előadások hatóságilag bizonytalan időre beszüntetettek.

Sport.

— **Vadászat.** Ha mostanában két ember öszszetalálkozik, az első legkedvesebb kötelességének tartja mindenik az időjárást lefordítani egész a sárig, hát ha még a vadász urak neki látnak a korcsma asztal körüli hajtógató vadászatoknál (itt néha rókát is ejt egyik másik heves jáger), az aztán az igazi szapulás; a rútat és kellemetlent kifejező minden melléknevet rakásra hordanak, de a mellett jósolnak „holnapután holdnegyed, biztosan megfagy, mert a tyukok magasra galyaztak fel”, terveznek, itt körvadászat, ott hajtó vadászat, egyszerre végig akarnak pusztítani az egész periferián, s ha csakugyan bolondjába neki derülne pár napra, jaj nektek szegény tapsi fülesek, a sok esőtől bepenészesedett jáger még a futkozótokat is kiirtja fene nagy örömeim; de hát szerencsések, hogy hiába galyaz a tyúk olykor magasra, a jó Istenke most titeket nagyon szeret, — s ügyszólnán mindennap kinyitattja a menyébéli vízvezeték kisebb nagyobb csapját, — s öntözeti az anya földet bizonyosan a ti testi épségetek megóvására.

Azért vannak ám jágerok, akiknek még talán az sem imponálna, ha a magas egekből mandruc kövek potyognának; alighanem ilyen kemény legények jártak e hó 23-án Aszódon, mert mint halottuk, Boki erdőnkben vadászat volt e napon, hol is ejtettek 1 őzbakot, 24 nyulat, 5 fácánt, 3 foglyot (itt rókát egyet sem); — s dicsegetükre legyen mondvá, gyalog mentek a hármas határig, a mi 2 órai út; azonban ehhez mégis csak vadász gusztlus kell.

Kereskedelem.

A könyvkivonati illetékességről. Nem az im már szentesítés előtt álló törvénynek oly sokat vitottát és majdnem ministert buktatott paragrafusáról óhajunk szólni.

Még az érvényben levő törvénynek a könyvkivonati illetékességet tárgyzó rendelkezéseinek a kereskedelmi forgalomban való némely vonatkozását akarjuk kereskedőink figyelmébe ajánlani.

Nem ritka eset ugyanis, hogy a kereskedő a teljesítés (szállítás-átvétel) megtagadása folytán az árut másutt beszerezni, azaz fedezeti vételt eszközölni, illetőleg az árut másnak eladni, vagyis kényszereladást eszközölni kénytelen. Ezen esetekben a kereskedő a vele szerződő féltől az árkülönbözetet követelni van jogosítva. Felmerül most már a kérdés, érvényesítheti-e ezen kártérítési követelését a könyvkivonati illetékességről szóló rendelkezés szerint saját vagyis azon hely bírósága előtt, a hol könyvei vitetnek, vagy pedig köteles-e adósát ennek bírósága előtt megperelni. A kérdést nem régen döntette el a kir. Curia és pedig oly értelemben, hogy a kereskedelmi ügyetek nem teljesítésből származó kártérítési követelések iránti perek az adós illetékes bíróságához tartoznak. Ezzel véget ért az e kérdés körül eddig uralkodott bizonytalanság.

Ipar.

Könnyen megtévesztheti az iparost az 1907. évi XIX. t.-c. azon rendelkezése, mely a segédnek a munkásbiztosító pénztárba való bejelentésére a munkaadónak 8 napi határidőt ad. Ezt az iparosok sokszor úgy értelmezik, hogy csak azt a segédet kell bejelenteniök, aki legalább 8 napig egyfolytában van náluk alkalmazásban. Ez az értelmezés azonban téves. Mert a biztosítási kötelezettség az alkalmazás hosszabb vagy rövidebb voltára való tekintet nélkül van előírva és a kiegészítőleg, ideiglenesen vagy átmenetileg alkalmazottak is biztosítási kötelezettség alá esnek. A 8 napi határidő tehát csakis a bejelentés megtételére vonatkozik.

Földmivelés.

Stehló Bertalan m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő úrtól lapunk karácsonyi számában közöltünk egy hosszabb szakértekezést. Ezuttal „Az okszerű borkezelés köréből” című értekezéséből mutatunk be kivonatos részleteket.

Az okszerű borkezelés az okszerű szüretelésnél veszi kezdetét. A szőlőtermés gondos megválogatása és gyors feldolgozása, tökéletes kiérjesztése (megforrása) alapfeltétele boraink további egészséges és gyors fejlődésének.

Ha a fürtök között rothadtak, penészesek vannak, ezekből milliókra menő penészcspira és törést okozó nyálkás anyag kerül a mustba, mely annak erjedését nemcsak akadályozza, hanem a tökéletes teljes kiforrást lehetetlenné is teszi. Borunk nem forr ki, nem tisztul meg, vagy ha esetleg meg is tisztul, a fejtesek után még évek múlva is, ha palackba kerül, néhány hónapi állás után megtörik, erősen megzavarodik.

Hogy ezt elkerüljük, válogassuk meg a szőlőt, vagy úgy, hogy a termés rothadtságnak induló részét — különösen ha esős idő jár — jóval előbb külön leszűrjék, vagy pedig, ha egyszerre szedjük le az egész termést, néhány szedő munkást előre küldve, a rothadt és penészes fürtöket külön gyűjtjük össze, külön sajtoljuk és mustját kénezett hordóba fejtjük. Ezt a mustot 1 nap múlva, a mikor az már megitszult, erősen szoró csappal, esetleg még jól felkorbácsolva nyirfaseprővel átfejtjük, s hogy gyorsabban erjedésbe jöjjön, néhány sajtár már forrásban levő mustot alapos elkeverés mellett öntünk hozzá.

Ha sok éretlen fürtünk van, s leszedésével tovább várni nem akarunk, igen célszerű ezeket is rothadt szőlővel együtt feldolgozni azért, hogy az éretlen fürtök nagy savtartalma a rothadt fürtök elpusztult savát pótolja. Ha a cukortartalom nem íti meg klosterneburgium mustmérő szerint a 15%-ot, kérelmezhetjük az illetékes szőlőszeti és borászati kerületi felügyelőségtől a cukrozási engedélyt, a mely célra a Pátria nyomda részvénytársaságnál (Budapest, Üllői-ut 25. sz.) már kész minták kaphatók és a mely kérvényt 2 példányban kell be- küldeni.

Menetrend: Budapest—Aszód—Hatvan és vissza.

Budapest k. p. u. ... indul	625	810	835	915	1230	225	330	555	640	735	1015	1110	1135			
Aszód ... érkezik	725	922	957	1056	207	406	427	711	815	912	1142	100	126			
Aszód ... indul	725	923	958	1058	223	407	428	712	816	913	1143	103	128			
Hatvan ... érkezik	741	949	1020	1122	249	435	444	738	842	939	1205	133	158			
Hatvan ... indul	235	310	431	547	610	645	739	1133	1148	1210	435	534	612	652	841	935
Aszód ... érkezik	306	342	455	615	632	711	821	1120		1236	507	1555	634	720	858	951
Aszód ... indul	310	344	456	616	642	713	822	1150	1205	1237	509		635	721	858	951
Bpest k. p. u. ... érkezik	519	530	630	740	815	845	950	1245	100	215	655	710	800	815	955	1060

Fehér finom borok készítésénél általános szabály az, hogy a cefrét a szőlő bemalmozása után 4—5 óra múlva legkésőbb ki kell sajtolni. Azonban ha a csutkát eltávolítjuk, azaz a szőlőt lebogyózzuk, indokolt lehet a sajtolással egy fél napig várni oly nyálkás húsú, vékony héjú fajtáknál, melyek borának nagy hajlandósága van a nyúlóságra. Indokolt továbbá a törkölyön hagyas illatos szőlőfajtáknál több zamatanyag kivonása céljából.

Ha azt tapasztaljuk, hogy egyik borunk valamivel sötétebb a többinél, felmerülhet a gyanu, hogy az törésre hajló. Az ilyen bort erősen kénezt hordóba fejtjük át még pedig zártan, úgy hogy a bor a levegővel ne érintkezzék. Ha a bor törésre való hajlandóságát ezzel el nem veszítene, 2 hónap múlva az eljárást megismételjük. A mikor borunk törésre már nem hajló, ép úgy nyíltan a levegővel keverve, s annyszor (3—4-szer) fejtjük, mint az egészséges bort.

A fejtések főcélja, hogy a bor a levegővel jól keveredjék, levegőt vegyen magába, s ezáltal érésben menjen előre, mert a levegő érleli a bort és pedig azért, hogy 1. egyes u. n. fehérje anyagokat oldhatatlan állapotban hozva, a borból kicsapja s ezek a fenékre ülepednek; 2. illat, zamatanyagok fejlődését előmozdítja.

Egy és más.

* Csütörtökön történt a pestvidéki törvényszék egyik tárgyaló termében. Becsületéértessel vádolva került a valkói magyar bíróság elé. A panaszostól, aki a vádlottal hasonnevű, azt kérde az elnök: „rokon-e magának a vádlott?” „Igen”, volt a felelet. „Milyen rokon?” „Hát — tetszik tudni — afféle — idegen rokon.”

* Bemegyén a kisujfalusi paraszta papjához halottat jelenteni.

Kérde tőle a pap:

— Hát mibe halt meg a gyermek, atyámfia?

— Hát kérem tisztelendő ur, az hartyányi betegségbe.

— Hát az mi?

— Tetszik tudni, hát a tek. hartyányi doktor ur gyógyította.

* A vármegyeházán a halottkémi jelentéseket vizsgálja az illető hivatalnok. Rémülten látja, hogy T. községből beérkezett jelentések egyikén az áll: Nagy István meghalt pestisben.

Siet jelentést tenni az alispánnak, az pedig hivatja a főorvost.

Végre elhatározzák, hogy ki kell szállni a helyszínén.

Kiszáll a bizottság. Rémülve fogadja a falu jegyzője, de ő nem tud semmit. Beidézük a halottkémet, ki egyuttal a falu harangozója. Kérde tőle a főorvos:

— Hát mibe halt meg Nagy István gazda?

— Mán én azt nem tom.

— Hát kend azt írta, hogy pestisben.

— No hát igen, mert az könyvben az következett.

HIRDETÉSEK

jutányos árban a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Diamant Márton

vas- és fűszerkereskedő

Aszódon.

Köztudomásra hozza, hogy üzletében nemzeti ellenőrző pénztárral kapcsolatban engedményrendszert vezetett be.

Két szoba és konyhából

álló lakás kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

Cimbalom

Schunda-féle, alig használt, jó karban, olesón eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Van szerencsém b. tudomására hozni, miszerint Aszódon Fő-ut 505. (Egerváry-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelően teljesen friss árukkal berendezett

fűszer-, csemege-,

liszt- és élelmiszerüzletet nyitottam. Mindig frissen kaphatók: különféle sajtok, felvágottak, déligyümölcsök, szalámi és kolbász-félék. Becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

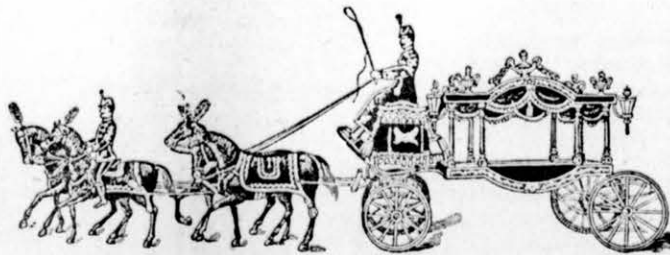
Gubás Kálmán

fűszer- és csemege-kereskedő.

Kochlács Lajos

„Entreprise” — Első Aszód és vidéke temetkezési vállalat — Aszódon.

A Feuermann-féle házban a városházával szemben.

nálam a legolcsóbb árban kaphatók. — Hullaszállításokat bel- és külföldre elvállalok. —

Ajánlja magát egyszerű valamint díszes temetések rendezésére helyben és vidéken. — Kész fakoporsók és ércoporsók mindenféle nagyságban. — Szemfódelek, halotti ruhák, fakeresztek, művirágkoszorúk, ércoszorúk és koszoru-szalagok, valamint mindenféle temetkezési cikkek a legnagyobb választékban